

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรงค์ สุวรงค์เวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๖/๒๕๕๕

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคมไทย

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคมไทย สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบ ดังนี้

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาสังคมไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งจะครบกำหนด ๑๘๐ วัน ที่พรรคพัฒนาสังคมไทยจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือ ที่ ทต (ทบท) ๐๔๐๑/๕๕๕๒ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคพัฒนาสังคมไทย แจ้งให้พรรคพัฒนาสังคมไทยดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับผิดชอบการจัดตั้งพรรคพัฒนาสังคมไทย จนครบกำหนด ๑๘๐ วัน ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ พรรคพัฒนาสังคมไทยไม่ดำเนินการใดๆ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ไม่แจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมือง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียน ประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้แจ้งให้พรรคพัฒนาสังคมไทยดำเนินการแล้ว เมื่อพรรคพัฒนาสังคมไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ภายในวันที่ ๒

ณ ๒๕๕๘ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพัฒนาสังคมไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคมไทย เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรคพัฒนาสังคมไทยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน เมื่อครบกำหนดพรรคพัฒนาสังคมไทยซึ่งมีนายทองศักดิ์ นวลรักษา หัวหน้าพรรคเป็นผู้รับหนังสือของศาลรัฐธรรมนูญไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๕ “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมือง อย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

คำวินิจฉัย

พิจารณาคำร้องประกอบพยานหลักฐานแล้วข้อเท็จจริงฟังได้เป็นที่ยุติว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองผู้ร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาสังคมไทยตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ และแจ้งให้พรรคพัฒนาสังคมไทยดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว เมื่อครบ ๑๘๐ วัน ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคพัฒนาสังคมไทยไม่ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คือไม่แจ้งการรับสมัครสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปและไม่แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพัฒนาสังคมไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีการคำสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคมไทย ศาลรัฐธรรมนูญให้พรรคพัฒนาสังคมไทยชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้วปรากฏว่า พรรคพัฒนาสังคมไทยไม่ยื่นคำชี้แจงแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคพัฒนาสังคมไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ